

## **LOKAL ÖVERENSKOMMELSE FÖR SAMVERKAN KRING BARN I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD (BUS) 2014**

**Utdrag ur BUS-överenskommelsen mellan Stockholms läns  
landsting och kommuner i Stockholms län**

BUS-överenskommelsen omfattar barn under 18 år som är i behov av särskilt stöd från skolan och/eller socialtjänsten samt från hälso- och sjukvården.

Barn och unga i behov av särskilt stöd är inte någon enhetlig grupp. Det kan vara barn som är asylsökande eller som har funktionsnedsättning, kroniska sjukdomar eller psykisk ohälsa. Det kan också vara barn med sviktande stöd från sina vårdnadshavare eller barn vars familj har drabbats av en tillfällig kris som en skilsmässa eller en allvarlig sjukdom hos en förälder. Ibland sammanfaller flera faktorer som var och en för sig kan innebära att barnets utveckling försenas eller hindras.

De allra flesta barn i behov av särskilt stöd finns i förskolan och skolan och deras familjer har eller har haft kontakt med mödra- och barnvårdscentralen. En del har även träffat socialtjänsten, BUP, barnläkare, husläkare och habilitering.

Flera av barnen behöver särskilda stödinsatser från såväl landstingets verksamheter som från socialtjänsten, förskolan och skolan för att kunna få möjlighet till god utveckling och för att få sin rätt till en likvärdig utbildning tillgodosedd. BUS-överenskommelsen syftar till att tydliggöra ansvaret och att beskriva gemensamma utgångspunkter och samverkansstrukturer för att barn i behov av särskilt stöd ska få de insatser de behöver och har rätt till.

Föräldrarna har det grundläggande ansvaret. Men utöver det måste alla berörda myndigheter och andra samhällsorgan ta ett gemensamt ansvar för att uppmärksamma barn som kan behöva särskilt stöd. Ofta behövs samarbete för att kunna tillgodose barnens behov och det finns ett antal lagbestämmelser för att möjliggöra detta. Trots att det finns svårigheter och hinder för en väl fungerande samverkan finns det samtidigt en enighet om att samverkan behövs.

Att tillgodose ett barns behov av särskilt stöd innebär utöver de personliga vinsterna för barnet även på sikt en samhällsekonomisk vinst. Stödet kan möjliggöra en god allmän utveckling och det kan också ge barnet möjlighet att slutföra sin utbildning med godkända betyg. Varje huvudman är här skyldig att följa lagstiftningen och att samverka så att inget barn blir utan det stöd som barnet har rätt till.

#### **Gemensamma förutsättningar**

Detta dokument är en lokal överenskommelse om barn och ungdomar i behov av särskilt stöd i stadsdelområdena Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. Enligt den regionala BUS-överenskommelsen är parterna överens om att arbetet kring barn med särskilda behov ska utgå från FN:s Barnkonvention, att parterna i ett tidigt stadium ska uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd, att en helhetssyn ska praktiseras där barnet ses i sitt sammanhang, att barnet och vårdnadshavaren ska ha inflytande över beslut som rör dem och att insatser ska ges i enlighet med evidens- och kunskapsbaserad praktik.

Gällande samverkansöverenskommelser mellan exempelvis skola och socialtjänst ska tillämpas.

#### **Samordnad individuell plan (SIP)**

Samtliga aktörer; socialtjänsten, hälso- och sjukvården liksom förskolan och skolan, kan aktualisera ett arbete med uppställande av SIP. Initiativtagaren håller i SIP-mötet med ordförande och sekreterare. Parterna informerar sina egna verksamheter om SIP och utbildar sig genom webb-utbildningen. [www.skl.se/psynk/webbutbildning](http://www.skl.se/psynk/webbutbildning)

#### **Kvalitetsindikatorer för samverkan**

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska verksamheter inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och verksamheter som bedrivs enligt LSS ha rutiner som tydliggör ansvaret för samarbete, hur samverkan ska bedrivas samt ansvaret för medarbetarnas medverkan i kvalitetsarbetet. Skollagen (2010:800) kapitel 4 innehåller bestämmelser om systematiskt kvalitetsarbete, inflytande och samråd inom skolan.

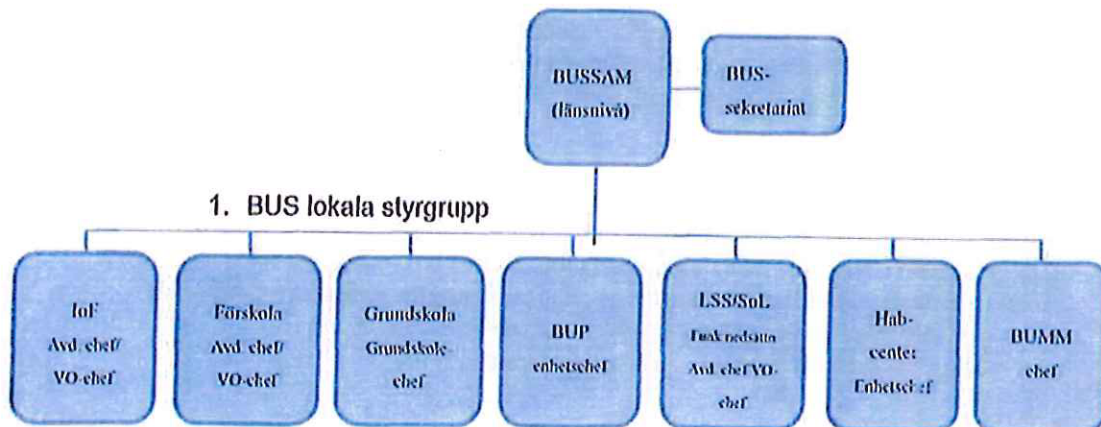
#### **Rinkeby-Kistas och Spånga-Tenstas lokala samverkansstruktur**

Samverkansstrukturen består av två olika grupper med fasta gruppmedlemmar, samt av ett forum för individtrender, som sammankallas vid behov. Dessa är:

1. BUS lokal styrgrupp
2. BUS arbetsgrupp
3. BUS individforum

Nedan följer en beskrivning av de olika grupperna och deras uppdrag.





BUS lokala styrgrupp bemannas med chefer från huvudmännens förvaltningar och verksamheter. Respektive chef ansvarar för att förmedla och förankra informationen från styrgruppen i den egna verksamheten och förvaltningen. BUS lokala styrgrupp träffas minst en gång per termin med <sup>1</sup>verksamhetsområdes-/avdelningschef från IoF som ordförande och sammankallande. Styrgruppen ska på sikt aktivt bjuda in de fristående skolorna att ingå i de överenskommelser och rutiner om samverkan som finns mellan kommunens verksamheter och landstingets verksamheter.

De övergripande målen för den lokala styrgruppens arbete är att ge förutsättningar för en framgångsrik samverkan och fungerande samverkansrutiner mellan parterna. Syftet är att använda kompetens och insatser till barn i behov av särskilt stöd på bästa sätt. Den lokala styrgruppen ska ge medarbetare de förutsättningar som krävs för att kunna samarbeta, såsom tid, mandat och kompetensutveckling. BUS lokala styrgrupp arbetar på en övergripande nivå för att säkerställa att barns behov av insatser från huvudmännen tillgodoses. Den har särskilt ansvar för att:

- barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa ska få hjälp i ett så tidigt skede som möjligt
- barnet eller den unge ska få stöd och skydd utifrån en helhetssyn av barnets situation och med barnet i fokus
- parterna upprättar en samordnad individuell plan (SIP) vid behov
- sammanställa relevant statistik, t.ex. antal ärenden i BUS individforum.
- ge uppdrag till BUS arbetsgrupp att belysa särskilda målgrupper utifrån uppmärksammade behov.

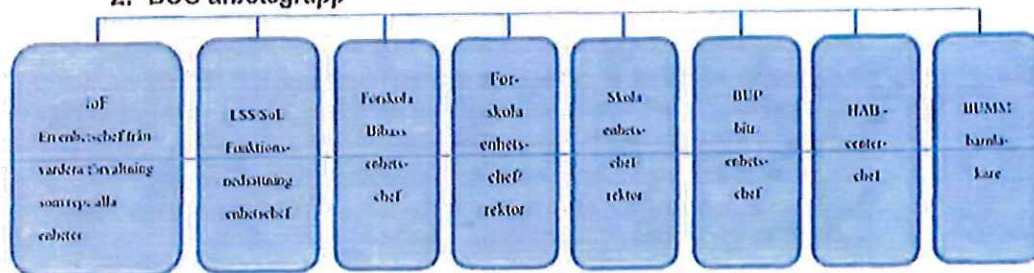
<sup>1</sup> Verksamhetsområdeschef Socialtjänst – barn och ungdom i Rinkeby-Kista och IoF chef i Spånga-Tensta

- det vid verksamheterna finns rutiner för att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får veta om något som kan innebära att socialtjänsten behöver ingripa för att ge barnet stöd och skydd

Styrgruppen ska även verka för att:

- Identifiera och undanröja hinder för samverkan
- Utvärdera effekter med utgångspunkt från berörda barn och ungdomar
- Vara beslutande i olösta ärenden av principiell karaktär mellan huvudmännen. I dessa fall sammankallas vid behov berörda chefer från styrgruppen
- Teckna överenskommelser mellan huvudmännen

## 2. BUS arbetsgrupp



BUS arbetsgrupp, med fasta representanter för respektive verksamhet i de båda stadsdelområdena Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista, träffas alla minst en gång per termin. Sammanställande är utsedd enhetschef. Representanterna ska i sin tur föra informationen från dessa möten vidare i sina respektive nätverk. BUS arbetsgrupp arbetar på uppdrag av BUS lokala styrgrupp. Med fokus på målgruppen utformar BUS arbetsgrupp rutiner för samarbetet mellan huvudmännen. BUS arbetsgrupp ska i övrigt följa upp frågor på uppdrag av BUS lokala styrgrupp.

Den lokala styrgruppen ger i uppdrag till BUS arbetsgrupp att under vårterminen 2014 inleda arbetet med att:

- ta fram rutiner för samverkan mellan olika huvudmän
- följa upp att det finns en tydlig struktur, beslutsordning och uppföljning som främjar samverkan kring barnet i såväl det ordinarie samarbetet som i BUS individforum
- ta fram rutiner för hur eventuella brister i samverkan på individnivå ska hanteras (förtydligande av avvikelserapportering).

<sup>2</sup> Enhetschef för Barn- och ungdomsenheten i Spånga/Tensta och Enhetschef för Ungdomsenheten i Rinkeby-Kista



3. BUS individforum – samverkansforum för enskilda ärenden  
I de fall som en samordnad planering för barn i behov av särskilt stöd inte kan nås genom det ordinarie samarbetet mellan parterna, kan parterna aktualisera BUS individforum för enskilda ärenden inom Spånga-Tensta respektive Rinkeby-Kista stadsdelsområde. Då sammankallar <sup>3</sup>utsedd enhetschef, som ingår i BUS arbetsgrupp, berörda enheters chefer med beslutsmandat och vid behov berörda handläggare. Detta ska ske inom två veckor från det att behovet har uppmärksammats. Vid BUS individforums möten ska protokoll enligt utformad mall föras.

#### Rutiner för avvikelserapportering

Om det finns brister i samarbetet mellan huvudmännens handläggare i individ-ärenden hanteras detta i gängse ordning med närmaste arbetsledare. Om frågan inte löses kan BUS individforum sammankallas, enligt ovan. Om frågan är av principiell natur ska frågan vidarebefordras till BUSSAM. Detta ska då ske på särskild avvikelseblankett. Se bilaga.

#### Samtycke

När ett enskilt ärende tas upp på tjänstemannanivå där den enskilde ej deltar och då sekretessen hos någon av samverkansparterna behöver brytas, ska skriftligt samtycke inhämtas från den enskilde för det specifika tillfället.

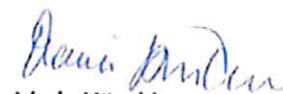
#### Uppföljning av överenskommelsen

Uppföljning av överenskommelserna ska ske årligen av BUS lokala styrgrupp. Indikatorer att följa kan vara bl.a.


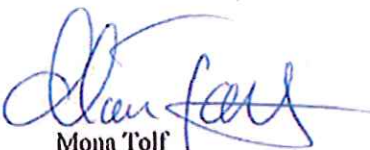
- Antal enskilda ärenden i BUS individforum
- Antal ärenden som inte har kunnat lösas i BUS individforum, utan som har behövt lösas i BUS lokala styrgrupp
- Antal avvikelserapporter

Stockholm 2014-04-10

  
Olle Johnselius  
stadsdelsdirektör  
Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning

  
Maria Håggblom  
stadsdelsdirektör  
Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

<sup>3</sup> Enhetschef för Barn- och ungdomsenheten i Spånga -Tensta  
Enhetschef för Ungdomsenheten i Rinkeby-Kista

Lee Orberon  
Grundskolechef  
Utbildningsförvaltningen

Mona Tolf  
grundskolechef  
utbildningsförvaltningen



Maibritt Giacobini  
enhetschef  
Prima Barn  
barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen



Barbro Lagander  
verksamhetschef  
Habilitering och Hilsa


Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen  
Annika Lindgren Barnsjukhus

#### Bilagor

1. Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS) – överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län
2. Samordnad individuell vårdplan
3. Avvikelseblankett
4. Samverkan mellan resursenheten för barn och ungdom samt förskolor och skolor
5. Barnavårdsanmälan till socialtjänsten – information och anmälningsblankett